Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 4 (7994). • 6 январь, 1983 йил • ПАЙШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ПРАГА, 5 январь. (ТАСС). Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгашида иштирок этган КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов бошчилигидаги Совет делегацияси бугун Прагадан Москвага жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков бор.

Прага аэропортида делегацияни ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари М. Якеш, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧССР миллий мудофаа министри, армия генерали М. Дзур, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг ЧССРдаги элчиси А. П. Ботвин бор эди.

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИ

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетнинг кенгаши.

4 январь куни Прагада Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши иш бошлади.

Кенгашда:

Болгария Халқ Республикасидан — БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, делегация бошлиғи; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, халқ мудофаа министри Д. Журов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ташқи ишлар министри П. Младенов, БКП Марказий Комитетининг секретари Д. Станишев;

Венгрия Халқ Республикасидан — ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар, делегация бошлиғи; ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар, ВСИП Марказий Комитетининг секретари П. Варкони, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, мудофаа министри Л. Цинеге, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи ишлар министри Ф. Пуйя;

Германия Демократик Республикасидан — ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, делегация бошлиғи; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Г. Аксен, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, миллий мудофаа министри Г. Гофман, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Г. Миттаг, ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи ишлар министри О. Фишер;

Польша Халқ Республикасидан — ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский, делегация бошлиғи; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ю. Чирек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ташқи ишлар министри С. Ольшовский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, миллий мудофаа министрининг ўринбосари, Польша қўшинлари бош штабининг бошлиғи Ф. Сивицкий;

Руминия Социалистик Республикасидан — РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску, делегация бошлиғи; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, ҳукумат бош министри К. Дэскэлеску, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари М. Добреску, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, ташқи ишлар министри Ш. Андрей, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, миллий мудофаа министри К. Олтяну;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов, делегация бошлиғи; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков;

Чехословакия Социалистик Республикасидан — ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, делегация бошлиғи; ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ҳукумат Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Якеш, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи ишлар министри Б. Хнеупек, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, миллий мудофаа министри М. Дзур иштирок этмоқдалар.

Кенгашни ўртоқ Г. Гусак очиб, қардош мамлакатларнинг делегацияларини самимий табриклади.

Кенгаш қатнашчилари Леонид Ильич Брежнев хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Биринчи мажлис Польша Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи ўртоқ В. Ярузельский раислигида ўтди. Иккинчи мажлисда Руминия Социалистик Республикаси делегациясининг бошлиғи ўртоқ Н. Чаушеску раислик қилди.

Кенгашда ядро уруши хавфининг олдини олиш учун кураш, халқаро кескинликни юмшатиш жараёнини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантиришнинг актуал проблемалари муҳокама қилинмоқда.

Кенгашда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган қуролли кучларининг бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов қатнашмоқда. Ушбу кенгашда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг бош секретари вазифасини ЧССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Д. Спачил бажармоқда.

Совет делегацияси Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши залида. В. Мусаэльян ва Э. Песов телефотоси. (ТАСС).

ДЕЛЕГАЦИЯЛАР ЖЎНАБ КЕТДИ

ПРАГА, 5 январь. (ТАСС). Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгашида иштирок этган:

БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков бошчилигидаги Болгария Халқ Республикаси;

ВСИП Марказий Комитети Биринчи секретари Я. Кадар бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси;

ГБСП Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер бошчилигидаги Германия Демократик Республикаси;

ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский бошчилигидаги Польша Халқ Республикаси;

РКП Бош секретари, РСР президенти Н. Чаушеску бошчилигидаги Руминия Социалистик Республикаси делегациялари бугун Прагадан ўз юртларига жўнаб кетдилар.

Делегацияларни Г. Гусак, Л. Штроугал, ЧССРнинг бошқа раҳбар партия ва давлат арбоблари кузатиб қолдилар.

Серқуёш республикамизда

1984 ЙИЛ ҲИСОБИГА

● НАМАНГАН қурилиш бошқармасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Н. Қўчқоров бошлиқ зарбдор бригада беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига меҳнат қила бошлади. Январь ойининг дастлабки кунларида пардозловчи Ю. Шишлаков, бўёқчи Г. Аҳмадиева, сувоқчи О. Набижонов ва бошқа пардозловчилар икки смена нормасини бажаришди. Умуман коллектив топшириқдагидан бир ярим баравар кўп иш қилди.

Шаҳардаги энг яхши пардозловчилар бригадаси 230 ишчи ўрнига мўлжалланган янги маиший хизмат уйини қурмоқда. Коллективнинг зарбдорларча меҳнати туфайли наманганликларга зарур бўлган объект муддатидан уч ой олдин ишга туширилади.

* * *

КЎКЛАМГИ ЭКИШГА ЗАРБДОРЛАРЧА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИЛМОҚДА

● ЖАЛАҚУДУҚ районидаги «Ёш ленинчи» колхозининг мутахассислари ва бригадирлари кўкламги дала ишларини ўтказиш графигини туздилар. Бу графикда барча майдонларда чигитни бир ҳафта ичида экиб бўлиш кўзда тутилган.

Колхоз меҳнаткашлари белгиланган графикка риоя қилиш ва чигит экишни қулай агротехника муддатларида ўтказиш учун ҳозир кўкламги тайёргарлик суръатларини кучайтирмоқдалар. Бу ерда сеялкалар, ҳайдов тракторларини ремонт қилиш ниҳоясига етай деб қолди, ариқ-зовурларни тозалаш ва ремонт қилиш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда, маҳаллий ўғит тайёрланмоқда. Маҳаллий ўғит далаларга колхоз чорвачилик фермасидангина эмас, шу билан бирга деҳқонларнинг шахсий томорқа участкаларидан ҳам ташиб чиқарилмоқда. Эски пахса деворларнинг тупроғи ҳам ишга солинмоқда.

Колхозда механизаторларнинг комплекс отрядлари тузилди. Бу комплекс отрядлар экиш ишларини юксак агротехника даражасида ўтказишлари, уруғни ёмғир сувларида қийғос ундириб олишлари лозим. Хўжаликда чигит экишда «Тошкент технологияси»дан кенг фойдаланиш мўлжалланмоқда.

Бу йилги мавсумда хўжалик далаларига уруғлик чигит экилади. Деҳқонлар етиштирилган пахтанинг тўқсон процентини давлатга биринчи навга топшириш, ҳар гектар ердан 40 центнер уруғлик пахта йиғиштириб олиш ниятидадир. Бу эса планда белгиланганидан олти центнер кўп бўлади.

* * *

ЧЎЛҚУВАРЛАРГА УЙЛАР

● РЕСПУБЛИКАДАГИ қўриқ совхозлар учун йиғма уйлар тайёрлаб чиқарувчи «Самарқандводстройи н д у с т р и я» бирлашмасининг уйсозлик комбинати бош конвейери янгиланди. Энди унинг қуввати бир ярим баравар ортди. Натижада шу йил уч юзта икки хоналик уйларни тайёрлаб чиқариш мумкин бўлади. Конвейерни янгилаш жараёнида керамзит-бетон плиталар ва ёпмалар тайёрлаш замонавий технологияси жорий этилди. Комбинат чиқараётган йиғма уйлар икки уч кунда монтаж қилиниб бўлади. Улар икки квартирали бўлиб ҳамма қулайликлари бор.

Ҳозир керамзит заводи қуриб битказилмоқда, унинг ёнида жойлашган иккита темир-бетон конструкциялар заводини реконструкция қилиш мўлжалланади. Шу корхоналарнинг ишчилари ва мутахассислари яшаётган посёлка ҳам кенгаймоқда. Бу йил улар учун бир неча уй, магазин, болалар боғчаси қуриш мўлжалланган.

(ЎзТАГ мухбири).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИ КЕНГАШИНИНГ АХБОРОТИ

1983 йил 4—5 январь кунлари Прагада дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда:

Болгария Халқ Республикасидан — Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Тодор Живков, делегация бошлиғи; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Гриша Филипов; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР халқ мудофаа министри Добри Журов; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР ташқи ишлар министри Петр Младенов; БКП Марказий Комитетининг секретари Димитр Станишев;

Венгрия Халқ Республикасидан — Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, делегация бошлиғи; ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Дьердь Лазар; ВСИП Марказий Комитетининг секретари Петер Варкони; ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри Лайош Цинеге; ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР ташқи ишлар министри Фридьеш Пуйя;

Германия Демократик Республикасидан — Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Эрих Хонеккер, делегация бошлиғи; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси Вилли Штоф; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитети секретари Герман Аксен; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР миллий мудофаа министри Гейнц Гофман; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Гюнтер Миттаг; ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГДР ташқи ишлар министри Оскар Фишер;

Польша Халқ Республикасидан — Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Войцех Ярузельский, делегация бошлиғи; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Юзеф Чирек; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри Стефан Ольшовский; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, миллий мудофаа министрининг ўринбосари, Польша қўшинлари бош штабининг бошлиғи Флориан Сивицкий;

Руминия Социалистик Республикасидан — Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг президенти Николае Чаушеску, делегация бошлиғи; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг бош министри Константин Дэскэлеску; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Миу Добреску; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР ташқи ишлар министри Штефан Андрей; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР миллий мудофаа министри Константин Олтяну;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов, делегация бошлиғи; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устинов; КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков;

Чехословакия Социалистик Республикасидан — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти Густав Гусак, делегация бошлиғи; ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Любомир Штроугал; ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Васил Биляк; ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари Милош Якеш; ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Богуслав Хнеупек; ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри Мартин Дзур қатнашдилар.

Кенгаш ишида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучларининг Бош қўмондони Совет Иттифоқ Маршали В. Г. Куликов ҳам иштирок этди. Сиёсий маслаҳат комитетининг бош секретари вазифасини кенгашда ЧССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Д. Спачил ижро этди.

Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашини ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР президенти Густав Гусак очди.

Кенгаш қатнашчилари ҳозирги замоннинг атоқли сиёсат ва давлат арбоби, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, кескинликни юмшатиш учун изчил курашчи, социалистик давлатлар ҳамкорлигини ривожлантиришга ва жипслигини мустаҳкамлашга бебаҳо ҳисса қўшган инсон — Л. И. Брежнев хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Кенгашда ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ В. Ярузельский; РКП Бош секретари, РСР президенти ўртоқ Н. Чаушеску; КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов навбатма-навбат раислик қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари вужудга келаётган мураккаб халқаро аҳвол муносабати билан Европадаги вазиятни биргаликда кўриб чиқдилар ва бошқа баъзи халқаро масалалар хусусида фикрлашиб олдилар. Шу нуқтаи назардан улар ҳозирги босқичда ядро уруши хавфининг олдини олиш учун, халқаро кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун, Европа қитъасида хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш учун курашнинг энг муҳим йўналишларини муҳокама қилдилар. Улар ўз мудофаа-сиёсий иттифоқининг фаолиятига тўхталиб, ташқи ишлар министрлари комитети билан мудофаа министрлари комитетининг 1980 йил май ойида Варшавада ўтказилган аввалги кенгашдан буён ўтган давр ичидаги ишини ижобий баҳоладилар ва бундан буёнги вазифаларни белгилаб олдилар.

Улар ўз хулосалари ва мулоҳазаларини Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг якдиллик билан қабул этилган Сиёсий декларациясида баён этдилар, бу декларация алоҳида эълон қилинади.

Кенгашни ўтказувчи мамлакат бўлмиш Чехословакия Социалистик Республикаси Сиёсий декларациянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти расмий ҳужжати сифатида тарқатилишини таъминлайди ҳамда уни Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган барча давлатларнинг эътиборига етказади, деб шартлашилди. Бунда уларнинг диққат-эътибори Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар билан Шимолий Атлантика шартномасининг аъзолари бўлган давлатлар ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатларини сақлаш тўғрисида шартнома тузишга оид янги катта тинчлик таклифига алоҳида жалб этилади, бу шартнома барча давлатлар учун очиқ бўлади. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитети ўзининг навбатдаги мажлисида бу ташаббусни амалга ошириш соҳасида бундан кейин кўриладиган тадбирлар тўғрисидаги масалани қараб чиқади, деб келишиб олинди.

Сиёсий маслаҳат комитети Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучлари Бош қўмондонининг бирлашган қўмондонлик қилган амалий иш тўғрисидаги докладини тинглади.

Кенгаш дўстлик ва ўртоқларча ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. У Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Европа ва жаҳон сиёсатининг муҳокама этилган туб проблемалари ҳусусидаги фикрлари бир эканини намойиш қилди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши Болгария Халқ Республикасининг пойтахти — София шаҳрида ўтказилади.

● В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг ўнлаб илғорлари юбилей йили планини барвақт бажариб, айни пайтда графикдан икки-уч ой илгарилаб меҳнат қилишяпти. Мамадали Давронбоев ана шундай пешқадамлардан биридир. Бу металлург ҳозиргача планга қўшимча равишда 120 тонна пўлат эритиб берди.

В. Сироткин фотоси.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР ТАРҒИБОТЧИЛАРИ

ҒАЗАЛКЕНТ тошга ишлов бериш комбинати Бўстонлиқ районининг илғор саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Корхона коллективи ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили планини ва олган мажбуриятларини ошириб бажарди.

Комбинатда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда «Билим» жамияти аъзоларининг ҳам ҳиссалари бор. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархни камайтириш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириш мавзуларида лекция ва суҳбатлар ўтказиб турадилар. Айниқса, илғор тажрибаларни тарғиб қилишга катта эътибор беріляпти. Лекторлардан Н. Ирисметов, К. Маев, М. Сайдалиев ва бошқалар комбинат машъалларининг ютуқларини кенг оммалаштириб бораётирлар.

«Билим» жамияти корхона бошланғич ташкилотига 10 киши аъзодир. Улар лекция пропагандаси таъсирчанлиги ва самарадорлигини ошириш чораларини кўрмоқдалар. Жумладан, жамият аъзолари суҳбат ва лекциялар ўтказиш билан бир қаторда иқтисодий анализлар ташкил қилмоқдалар. Бунда ҳар бир коллективнинг эришган ютуқлари, фойдаланилмаётган резервлар чуқур таҳлил этилади.

Илғор тажрибаларни тарғиб этишда «Билим» жамияти Жданов номли колхоз бошланғич ташкилоти лекторлари ҳам катта тажриба тўплаганлар. Ташкилотга тажрибали тарғиботчи, ўқитувчи А. Дуйсенов раҳбарлик қилади. 32 лектор дала шийпонлари ва чорвачилик фермаларида тез-тез лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда. КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленумида қабул қилинган СССР Озиқ-овқат программаси, фан ва техника ютуқларини қишлоқ хўжалигига жорий этиш, халқлар дўстлиги, совет турмуш тарзи улар чиқишларининг асосий мавзулари бўлаётир. Колхозчилар лекторлардан А. Тастонбеков, К. Бурҳонов, Э. Нурғизаров, И. Абдуллаевлар ўтказаётган суҳбатлардан, айниқса, мамнунлар. Бу тарғиботчилар ҳар бир лекцияларини хўжалик ҳаётидан олинган жонли мисоллар билан бойитадилар.

Бўстонлиқ районида лекция пропагандаси самарадорлигини оширишда яхши натижаларга эришаётган бундай бошланғич ташкилотлар кўп. Ҳозирги кунларда колхоз ва совхозларда, саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, муассасалар, мактабларда 740 дан ортиқ жамоатчи лекторлар ташвиқот ва тарғибот ишларини олиб бораётирлар. Улар 38 та бошланғич ташкилот атрофига уюшганлар.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик кўриш даврида лекторлар кўп миллатли буюк Ватанимиз халқларининг қардошларча дўстлиги, КПСС ленинча миллий сиёсати тантанаси, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми мавзусидаги лекция ва суҳбатларни кўпайтирдилар.

Районда ягона сиёсий кунлар ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган. КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган ягона сиёсий кунлар, айниқса, муваффақиятли ўтди. Ягона сиёсий кунларда меҳнат коллективларида «Билим» жамияти аъзолари билан биргаликда партия ва совет ходимлари, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислари ҳам суҳбатлар ўтказишди.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

Москваликлар ташаббусига қўшиламиз

КЎРСАТКИЧЛАРНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРАМИЗ

КОМБИНАТИМИЗ коллективи юбилей йилида самарали меҳнат қилди. Социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилиши туфайли ишлаб чиқаришнинг барча кўрсаткичлари бўйича йиллик топшириқлар муддатидан илгари адо этилди. Аввалига корхонамиз коллективи 96750 тонна ун, 86400 тонна омихта ем тайёрлаш, 30 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишдек юксак марраНи белгилаган эди. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумидан сўнг барчамиз СССР Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшишга қарор қилдик. Шундан сўнг пландан ташқари 3200 тонна ун, 3500 тонна омухта ем етказиб беришдек юксак мажбурият қабул қилинди.

СССРнинг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган зарбдор ҳафталикларда актив иштирок этишимиз эса янада қувончли натижалар берди. Йил охирига бориб пландан ташқари 1 миллион сўмликдан зиёдроқ маҳсулот реализация қилинганлиги ҳақида рапорт бердик. Яқинда Москва халқ хўжалиги барча тармоқларининг илғорлари бошлаб берган ҳаракат комбинатимиз коллективи томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Хўжасизликка қарши, ишлаб чиқариш ва давлат интизомини бузилишига қарши курашни кучайтиришга, меҳнатни ташкил этишни ҳар томонлама такомиллаштиришга қаратилган «Шараф ва шуҳрат ҳам меҳнатга яраша!» шиори остидаги бу ташаббус ҳар бир коллективда фақат фойда келтириши ҳаммамизга маълум. Шунинг учун ҳам ана шу ташаббусга қўшилиб бир қатор тадбирларни белгилаб олдик. Бу эса келгуси кўрсаткичларимизни янада юксалишида асосий омил бўлиб хизмат қилади.

А. МУТАЛОВ,
Оҳангарондаги ғалла маҳсулотлари комбинатининг директори.

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Анвар АЛОВУДДИНОВни эрталаб район халқ контроли комитети мажлисига чақиришган эди. У ерда комитетнинг штатсиз саноат бўлими мудири сифатида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоб берди. Кейин ўзи ишлаётган завод халқ контроли группаси фаолиятини янада активлаштириш зарурлигини, ускуналарнинг хизмат муддатини узайтириш лозимлигини уқтиришди. Ҳамма топшириқларни у ён дафтарчасига ёзиб олди.

Анвар заводга келганида уни икки ўсмир кутиб ўтирарди.

— Биз заводга ишга кираётгандик, сизнинг суҳбатингиздан ўтишимиз зарур экан,— дейишди улар.

А. Аловуддинов заводда меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигини таъминлаш бўлими бошлиғи бўлганлиги учун ҳам ишга қабул қилинган ҳар бир киши билан ўзи шахсан суҳбатлашар ва унга техника хавфсизлиги юзасидан тегишли маслаҳатлар берарди. Ахир, техника билан ҳазиллашиб бўладими. Кўнгилсиз ҳодисалар бўлмаслиги учун ишчилар орасида олдиндан суҳбатлар ўтказади, йўл-йўриқлар беради. Мана ҳозир ҳам у йигитларга зимдан тикилиб турдида, аввало, уларнинг техникага муносабатини сўради. Сўнгра завод тарихидан, унинг бугунги фаолияти ва келажаги тўғрисида ҳикоя қилди.

— Сиз ажойиб бир корхонага қадам қўяпсиз,— деди у йигитларга юзланиб,— биласизми, бу завод қандай улкан ишларни бажарган. Улуғ Ватан уруши бошланиши билан мамлакатимизнинг Ғарбий қисмидаги заводлар ичкарига эвакуация қилинган. Запорожьедаги «Светотехника», Днепропетровск ва Туладаги механика заводларининг ускуналари келтирилиб, шу ерга ўрнатилган. Завод уруш даврида фақат қурол-яроғ ишлаб чиқарган. Душманни енгишда ва буюк ғалабада бу корхонанинг ҳам катта ҳиссаси бор. Ҳозир заводимиз асосан компрессорлар ишлаб чиқаради. Бу компрессорлар йўл ва кўприк қурилишларида, шахталарда, геология-разведка ва ҳатто қишлоқ хўжалигида сув танқислигига қарши курашда ҳам кенг қўлланилмоқда. Сизлар ажойиб меҳнатсевар коллективга қўшилаяпсизлар. Ишонамизки, ҳалол меҳнатингиз, ибратли ишларингиз билан катта обрў-эътибор қозонасиз.

Йигитлар беихтиёр тўлқинланиб кетишди. Анвар Аловуддинов улар билан хайрлашгач, район халқ контроли комитети топширган юмушни бажаришга киришди. Завод территориясини кўздан кечираркан ҳайрон қолди: зарур бўлган баъзи металл парчалари, айрим ускуналар қаровсиз ҳолда ётарди. Буларни кўриб юраги ачишиб кетди. Бу масъулиятсизлик-ку. Камчиликлардан кўз юмиб кетаверсак оқибати нима бўлади? Исрофгарчиликка қарши курашиш керак. Қандай қилиб? Ишни нимадан бошласа самаралироқ бўлар экан? У ишдан чиқиб уйга қайтаркан, хаёлида ҳамон шу саволлар чарх урарди...

Бир куни завод дарвозаси олдида янги стенд пайдо бўлди. Унинг тепасига йирик ҳарфлар билан «Суратлар фош қилади» деб ёзиб қўйилган. Пастида завод территориясидаги қаровсиз ётган ускуналар, уюб ташланган металл парчалари акс этган суратлар ёпиштирилганди. Сменадан чиқаётган ишчилар беихтиёр стенд ёнига келишиб, қизиқишиб унга боқишарди.

— Зап иш қилибсизда, Анвар Ҳожиевич,— деди завод партия комитети секретари Жамол Норов.

Анвар Аловуддинов бу мақтовлардан бироз ўнғайсизланди.

— Бу шунчаки бир сигнал,— деди у.— Тежамкор бўлиш барчамизнинг бурчимиз.

Анвар Аловуддинов ўзининг 26 йиллик меҳнат фаолияти давомида қанча-қанча ажойиб бошламаларнинг ташаббускори бўлган. У нимаики бўлса завод учун, унинг ажойиб коллективи учун қилди. Завод чиқарган маҳсулотларнинг кўпчилиги бевосита унинг лойиҳаси замирида яратилган.

Ўтган йиллар давомида у ишлаётган компрессор заводи янада такомиллашди. Бутун ишлар автоматлаштирилди ва механизмлаштирилди. Илгари завод кам қувватли ПР-2,5 М маркали компрессорлар чиқараётган бўлса, бугун ПР-6М, ПР-10М маркали бақувват компрессорлар тайёрлаяпти. Унга бўлган талаб йил сайин ошиб бормоқда. Завод маҳсулотлари мамлакатимиздагина эмас, чет элда ҳам машҳур. Айни пайтда 40 дан ортиқ хорижий мамлакатларга давлат Сифат белгиси олган компрессорлар экспорт қилинмоқда.

— Менинг тақдирим заводга боғланиб қолган, мен ҳаётимни заводсиз тасаввур қилолмайман,— дейди у.— Заводга бўлган муҳаббатим оиламизга ҳам кўчган. Уч қизим ҳам шу ерда ишламоқда. Айни пайтда Раънохон ва Аълохон Тошкент политехника институтининг кечки бўлимида ўқишни ҳам давом эттирмоқдалар. Шу завод улар учун ҳам қадрдон бўлиб қолган. Раънохон шу ердан Собир Раҳимов район Советига депутат қилиб сайланган. Бу ҳам оиламиз учун фахрлидир. Ҳар гал шу фарзандларим ҳақида илиқ гаплар эшитганимда, кўнглим тоғдек кўтарилади. Меҳнат инсон қадрини оширишига, унга бахт ато этишига яна бир карра ишонч ҳосил қиламан, ўзимни меҳнат қучоғида бахтиёр ҳис этаман.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларида хўжасизликка, исрофгарчиликка қарши қатъий курашиш лозимлиги уқтирилган. Бу вазифани ҳар бир ишчининг, ҳар бир меҳнаткашнинг иштироки билан ҳал этиш мумкинлиги равшан. Коммунист Анвар Аловуддинов буни чуқур ҳис этади. У ана шу вазифаларни ҳал этишга меҳнати билан улуш қўшишни ягона ва шарафли партиявий бурч деб билади.

С. ҚУЧҚОРОВ,
Тошкент олий партия мактаби тингловчиси.

ЯНГИЛИКЛАР

ҚЎШ БАЙРАМ

ПОЙТАХТИМИЗ қурувчилари янги йил байрами арафасида шаҳар меҳнаткашларига ажойиб совға ҳозирладилар. Янги микрорайонлар, комплекс турар-жой биноларини қуриб фойдаланишга топширилди. Тошкентлик азаматлар билан бир сафда Москва бунёдкорлари ҳам Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари учун ажойиб уйлар қуриб бердилар. Ҳамид Олимжон кўчасида қад ростлаган иккита ўн тўққиз қаватли турар-жой биноси фойдаланишга топширилди.

1-уйсозлик комбинатига қарашли 3-қурилиш бошқармаси коллективи янги йил арафасида В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг юзлаб ишчи оилаларида қўш байрам кайфиятини уйғотди. Самолётсозлар шаҳарчасида бешта тўрт қаватли турар-жой бинолари квартираларининг калитлари ўз эгаларига топширилди.

Янги йилни Тошкентдаги 2 минг оила янги уйларда байрам қилдилар. Бундан ташқари қурувчилар К. Маркс кўчасида 810 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника, Акмал Икромов ҳамда Чилонзор районлари аҳолисига қулайлик яратган 74-АТС қурилишини янги йил байрами арафасида тугалладилар.

ҲАР БИРИМИЗ—МАСЪУЛМИЗ

СССР ТАШКИЛ этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланган йилда бизнинг районимиз заршунослари ҳам чинакамига жасорат кўрсатиб меҳнат қилишди. Давлат қабул пунктларига 67 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Бу ўз-ўзидан бўлмади, албатта. Биргина бизнинг хўжалигимиз мисолида ҳам буни яққол кўрса бўлади. Далаларда тер тўкиб ишладик. Барча куч ва имкониятлар пахтадан мўл ҳосил олишга сафарбар этилди.

Бу курашда бригадамиз аъзолари олдинги сафда бордилар. Мавжуд 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 52 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш ишқида фидокорона меҳнат қилдик.

Юбилей йилида пахта йиғим-терими анча чўзилиб кетди. Бу эса ўз навбатида кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришни бироз чўзиб юборди.

Бироқ, ҳар биримиз москваликлар ташаббусига қўшилиб, юксак уюшқоқлик, интизом билан, қатъий график асосида иш олиб борсак, қишки тадбирлар, ҳеч сўзсиз, ўз вақтида ва сифатли бажарилади.

Яқинда матбуотда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш» тўғрисидаги қарори эълон қилинди. Биз бригадамизда бу қарорни чуқур муҳокама қилдик. Ишимизда айрим нуқсонлар борлиги ҳам рўйи-рост очиб ташланди. Сўзга чиққан деҳқонлар ҳар бир қулай фурсатдан, имкониятдан унумли фойдаланишга, далаларда юксак уюшқоқлик намунасини кўрсатиб меҳнат қилишга аҳд қилдилар.

Деҳқон учун ҳамма фасл долзарб. Қишда барча иш пухта бажарилса, баҳор ва ёзда осон бўлади. Шунинг учун ҳам коллективимизнинг барча аъзоси ишни бирор кун ҳам сусайтирмаяпти. Область партия комитетининг кузги-қишки ишларни ўз вақтида сифатли ўтказиш юзасидан ишлаб чиққан тадбирларига қатъий амал қилган ҳолда 1983 йил ҳосилига пухта замин яратишга киришдик. Зеро, 1983 йилдаги маррамиз ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш.

Ҳ. ТЎРАХЎЖАЕВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози бригадаси бошлиғи.

ДАҚИҚАЛАР ҲИСОБДА

Областимиз меҳнаткашлари қатори фермамиз коллективи ҳам юбилей йили план ва топшириқларини муваффақиятли якунлаб, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилига қадам қўйдилар. Бу йил ҳам биз учун қутлуғ ва зафарлар йили бўлиб қолиши учун астойдил меҳнат қиляпмиз. 1983 йилда ҳар бир хўжаликда, ишлаб чиқариш участкасида меҳнат ва ижро интизомини мустаҳкамлаш, ишда тадбиркорликни ошириш, энг кам чиқим билан юқори натижаларга эришиш долзарб масалалардан бири қилиб қўйилди. Зарбдор меҳнатимиз, тажриба ва билимларимиз беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилган.

Ўтган йили қарамоғимдаги ҳар бош соғин сигирдан 4650 килограммдан сут соғиб олдим. Бу йил эса 5000 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олдим. Дугоналарим М. Шерматова, У. Ҳиндировалар ҳам ташаббусимга қўшилишиб меҳнат қиляптилар.

Ҳар бир дақиқанинг қадрига етиб меҳнат қилаётган фермамиз коллективи «Ҳар биримиз зарбдорчасига ишлаймиз» шиори остида социалистик мусобақани тобора авж олдиряптилар. Биз кундалик топшириқларни ошириб бажариш билан бирга, маҳсулот сифатига, самарадорликка алоҳида эътибор беряпмиз.

А. ФАТХУЛЛАЕВА,
Тошкент районидаги «Тошкент» совхозининг сут соғувчиси.

(РЕПОРТАЖ)

МЕТРОПОЛИТЕННИНГ ЯНГИ СТАНЦИЯЛАРИ

ТОШКЕНТ метроси бугунга келиб пойтахт шаҳримиз аҳолисининг одатий транспорт воситасига айланди. 1977 йилнинг 6 ноябригача эса ер ости поездлари хизматидан фойдаланиш фақатгина орзу эди. Улуғ Октябрининг 60 йиллиги байрамида бу орзу рўёбга чиқди ва шундан буён «яшил экспресс»лар йўловчиларнинг узоғини яқин қилмоқда.

Айни пайтда эса метронинг навбатдаги участкалари қурилиши жадал суръат билан давом эттириляпти. Қурувчилар барча станция ва тоннеллар қурилишида графикдан ўзиб меҳнат қилишяпти.

Тошкент метроси жаҳонда ўттиз олтинчи, СССРда еттинчи, Шарқда эса биринчи метрополитендир. Унинг қурилиши энг сўнгги ютуқлар асосида олиб борилди ва давом эттирилмоқда. Дастлабки 9 та станция — Собир Раҳимов, «Чилонзор», СССР 50 йиллиги, Ҳамза, Комсомол, Халқлар дўстлиги, «Пахтакор», Ленин майдони ва ниҳоят Октябрь революцияси бекатлари муҳташам ер ости қасрларини эслатади. Станцияларнинг пардози учун Актуазнинг ялтироқ гранитлари, Ғозғон ва Нуротанинг оппоқ мармарлари ишлатилган.

Тошкент метрополитени қурилиши тўғрисида қарор қабул қилинганига ўн йилдан ошди. 1980 йилнинг август ойида Тошкент метросининг узунлиги 16,5 километрга етди. Поездлар Собир Раҳимов станциясидан Максим Горький станциясигача узлуксиз қатнаб турибди. Метро ҳар куни чорак миллиондан зиёд йўловчининг манзилини яқин қилмоқда.

Бугунги кунда иккинчи навбат қурилиши жадал суръат билан олиб борилияпти. У дастлаб шаҳар марказини темир йўл вокзали, ундан кейин самолётсозлар шаҳарчаси билан боғлайди. Янги трассанинг узунлиги 9 километр бўлиб, у 7 станциядан иборат бўлади. Биринчи участканинг 5 та станциясида пардоз ишлари давом эттириляпти. Қолган икки станцияда тоннель қазиш ишлари олиб борилмоқда. Ҳозир қурилаётган станциялар «Пахтакор» станцияси остидан ўтувчи — икки линияни туташтирувчи (яъни бир станциядан иккинчисига ўтиш вазифасини бажарувчи) Навоий станциясидан бошланиб, Ўзбекистон, Космонавтлар проспекти, Ойбек, Тошкент станцияларидан иборат бўлади. Тошкентнинг навбатдаги ер ости қасрининг бешта стан-

РЕСПУБЛИКА МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

цияси республикамизнинг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган 1984 йилда фойдаланишга топширилади. Бу, планда белгиланганидан бир йил илгари ишга туширилади, деган гапдир. 1985 йилдан кейин эса метро линиясини Студентлар шаҳарчасига, 1990 йилдан эса Юнусобод ва Сергели массивларига давом эттириш мўлжалланган...

Биринчи туташтирувчи Навоий станцияси Навоий кўчасидаги Навоий ҳайкали турган шоирлар хиёбони ёнида бунёд этиляпти. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, лойиҳачилар бекатларни номлашда ер усти ансамблларига алоҳида эътибор беришиб, уларнинг номларини ана шунга ҳамоҳанг равишда қўйганлар, Навоий станцияси бу ерга жуда мос тушган. Бош станциянинг авторлари — архитекторлар: Р. Файзуллаев, А. Табибов, Я. Мансуров, Ф. Музаффаровалар Навоий станциясининг ички безагига алоҳида эътибор билан қарашган. Станциянинг деворларига Навоийнинг «Ҳамса»сидан тасвирлар туширилади. Вестибюлда Навоийга бюст ўрнатилади. Бекатнинг шифти гумбазсимон бўлиб, асосан керамика билан ишланади. Станциянинг устунлари Нурота мармаридан, деворлари эса Ғозғон мармаридан қилинади. Ўзбекистон ССР халқ рассоми Ч. Аҳмаров бошчилигидаги рассомлар группаси станциянинг бадиий безагини яратмоқда. Миллий анъаналарга кўра бекатнинг безагида Самарқанд ва Бухородаги тарихий обидаларнинг орнаментлари қўлланилади.

Ўзбекистон станцияси эса жуда ўзига хосдир. У Ўзбекбирлашувнинг муҳташам биноси ёнида қуриляпти. Асосан унда Ўзбекистоннинг фахри ва ифтихори «оқ олтин» — пахта чаноғи акс этади. Ҳар биттаси уч чаноқли пахта шаклидаги қандиллар станцияга нурафшонлик бахш этади. Станция деворларида республика далаларида суғориш — ирригация билан боғлиқ бўлган схема ва Ўзбекистон ишлаб чиқараётган маҳсулотлар акс этади. Мармар бўлакларидан ишланган республика герби бекатга салобат бахш этади. Платформа пештоқида дўстлик рамзи тасвирланади. Бекатда Ғозғон, Нурота мармари, Оқтов граники, ўзбек ганч безаклари ўймакорлиги ишлатилади.

Космонавтлар проспекти бекатининг лойиҳасини «УзНИИЭП» институти архитектори С. Сутягин, рассом А. Кедринлар яратишган. Бу бекат эски Туркман бозори олдида бунёд этиляпти. Станциянинг шифти улкан космосни эслатади. Ёритгичлар олис-олис юлдузларга ўхшайди. Шишасимон бекат устунлари камалак рангда товланади. Деворлар эса кошинкорлар яратган энг ноёб керамикалар билан жиҳозланади. Уларда космик йўллар тасвирланади. Бекат вестибюлига биринчи совет космонавтидан тортиб то 1984 йилгача учадиган космонавтларнинг номлари ёзилади.

Ойбек станцияси беш станциядан бутунлай фарқ қилади. У Лоҳутий кўчаси ва Космонавтлар проспекти кесишган чорраҳада бунёд этиляпти. Бекатнинг устида Ойбек майдони ташкил этилади. Устунларнинг сирти керамика билан безатилади. Рассомлар О. Ҳабибуллин ва М. Мамажоновлар станция безаги тўғрисида алоҳида қайғурганлар. Машҳур ёзувчи Ойбекнинг китоб ҳолидаги автобиографияси туширилган бадиий панно вестибюлнинг бир томонига, ижодидан намуналар эса иккинчи томонига қўйилади. Берк ҳолатдаги қандиллар станция шифтига кўрк бағишлайди. Ғозғон, Нурота мармарлари ҳам станцияни безайди.

Ниҳоят биринчи участканинг сўнгги бекати — Тошкент станцияси Тошкент темир йўл вокзали хиёбони остида бунёд этиляпти. Бунинг Тошкент деб номланишида ҳам мажозий маъно бор. Чунки, бу ер Тошкентнинг бошланиши, Тошкентнинг энг катта дарвозаси жойлашган жойдир. Станция устунларининг тепа қисми бежирим бўлиб, уларнинг ўртасида керамикадан ишланган оқ чаноқли пахта акс этади. Деворларида олтита панно бўлиб, уларда дўстлик, меҳмондўстлик, меҳнат, Тошкентнинг 2000 йиллиги билан боғлиқ тасвирлар намоён бўлади. Вестибюлдан тушаверишга Тошкентнинг эмблемаси қўйилади. Кейинчалик бунёд этиладиган қолган икки «Сельмаш» ва Чкалов станциялари ҳам ўзига хос бўлиб, бир-бирини такрорламайди...

Т. ТОШЕВ.

● «ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Чиноз район бирлашмаси ремонтчилари айни кунларда машина ва механизмлар ремонтини жадал суръатларда олиб боришяпти. Ремонтчилар ўртасидаги мусобақада Нина Лисенко ва Иван Спиринлар пешқадамлик қилишяпти. Бу илғорлар кунлик топшириқни 1,5—2 баравар бажариб барчага ўрнак бўлишмоқда.

Суратларда: Н. Лисенко (юқорида) пахта териш машинаси шпиндели шчёткасини кўздан кечирмоқда. И. Спирин (пастда) трактор двигателини ремонт қилмоқда.

В. Портнов фотолари.

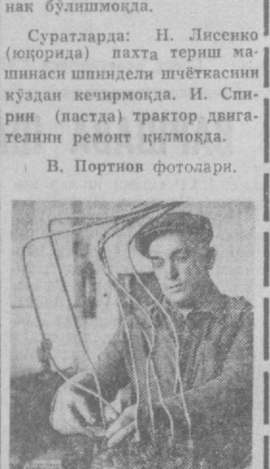

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Тошкент кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи юбилей йилида зарбдорчасига меҳнат қилди. Бирлашма аҳли йиллик планни муддатидан илгари адо этиб, пландан ташқари минглаб сўмлик маҳсулот тайёрлади.

Косметик буюмлар ишлаб чиқариш цехининг Аҳад Абдуллаев, аёллар сумкалари, қўлқоплар тайёрлайдиган цехнинг Муҳаммаджон Юсупов бошлиқ бригадалари юбилей йилида социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Корхонада маҳсулотларнинг 20 дан ортиқ хили давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда.

Юқорида номлари тилга олиб ўтилган илғорлар янги йилда ҳам мусобақада олдинда боришяпти.

КУТУБХОНАЧИЛАР КОНКУРСИ

Янгийўл шаҳрида кутубхоначиларнинг маҳорат конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда иштирок этган ўз касбининг усталари программа шартларида кўрсатилган барча талабларни биргаликда бажардилар. Улар назарий ва амалий топшириқларни: китоблар рўйхати бўйича уларнинг жойини аниқлаш, ўқувчилар билан суҳбат, адабий мушоиралар ўтказишда баҳслашдилар.

Касб маҳорати конкурсида 4-кутубхона филиалининг ишчиси Елизавета Цой ғолиб чиқди.

М. ЗАРИПОВ.

КАСАНАЧИЛАР КЎПАЙМОҚДА

КАРИМА ОПАНИНГ олти фарзанди бор. Энг каттаси Лола эндигина бешинчи синфда ўқияпти. Кенжаси Гулнора эса боғчага қатнай бошлади. Шу туфайли ҳам она доимо уй юмушлари билан банд. Болаларга парвона бўлади. Бунинг устига томорқада ҳам ишлар етарли. Шароит шундай бўлганлиги учун ҳам Карима опа ўз аризасига мувофиқ колхоздан бўшашга мажбур бўлди.

Қўшниси Латофатхон ҳам бола-чақали, уй юмушлари етиб ортади. Лекин, айни вақтда фабрикада ишлаяпти. Танишларининг қистови билан фабрикага ишга кирди. Бу янгиликни қўшниси Каримa опага ҳам айтди!

— Қўшнижон, мени ишга қабул қилишди. Шуниси борки, ҳамма ишни фақат уйда бажараман,— деди Латофатхон севинчини яшираолмай.

Карима опа суҳбатдошидан сўради.

— Қандай қилиб?

У бор гапни айтиб берди. Шу баҳона бўлдию Карима опа Толипова ҳам уйда корхона ишини бажаришга аҳд қилди. Фабрика билан шартнома тузди. Ҳозирда меҳнатидан ўзи ҳам мамнун. Бу ишга қўл уриб ёмон бўлмади. Аксинча бўш пайтларида тикув машинасига ўтириб, турли буюмлар тикмоқда. Бу моддий томондан ҳам яхши бўлди. Ойига 150 сўмга етказиб маош оляпти.

Калинин район хўжалик буюмлари фабрикасида касаначиларга эътибор тобора ортяпти. Бугунги кунда улар сони 50 нафарга етиб қолди. Фабрика партия ташкилотининг секретари Жалил ака Юнусов бу ҳақда шундай ҳикоя қилади:

— Фабрикамизга меҳнат дафтарчасини кўтариб келаётганлар сони тобора ортиб бораяпти. Биз уларни ишга бажонидил қабул қилаяпмиз, ҳаммани керакли иш қуроллари билан таъминлаяпмиз. Натижа чакки бўлмаяпти. Топшириқлар шартномага биноан ўз вақтида ҳамда сифатли қилиб бажарилмоқда.

Уйда корхона ишини бажарувчи ҳар бир киши коллективнинг тўла ҳуқуқли аъзоси ҳисобланади. У бажарган иши учун тўла ҳақ олади, ҳар йили меҳнат отпускасига чиқади. Яна шу нарса характерлики, уйга берилган топшириқни касаначи оила аъзолари билан бажариши ҳам мумкин.

Камол ака Туропов Улуғ Ватан уруши ветерани. Ота касби эса кулолчилик, у фабрикага ишга қабул қилиш ҳақида ариза ёзиб келганида фабрика раҳбарлари уни дарҳол ишга қабул қилишди. Шундай қилиб янглишишмаган экан. Камол ака ўз ишининг ҳақиқий устаси бўлиб чиқди. Унинг қўлидан жило топаётган товоқ, лаган, кўра, гулдонлар ўзининг кўркамлиги билан киши эътиборини тортади.

— Бу усулни қўллаб-қувватлаш, кенг ёйиш керак,— дейди К. Туропов,— чунки бундан корхона ҳам, касаначи ҳам манфаатдордир. Ишдан кейин кўпинча бекор ўтирардим, эндиликда ундан самарали фойдаланиш имкониятига эгаман. Ўз севган касбимни эъзозлашга шароит туғилди. Оила аъзоларим ҳам кулолчилик билан шуғулланмоқдалар.

Фабрика билан шартнома тузганлар бугунги кунда қисқичлар, трикотаж буюмлари, керамика маҳсулотларини тайёрлаяптилар. Назира Зияева, Малика Комилова, Зарофат Комиловалар бу борада кўпчиликка ибрат бўляптилар. Улар берилган топшириқларни ўз вақтида бажаришяпти.

М. БОТИРОВ,
Калинин районидаги мухбирлар пости аъзоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VII пленуми қарорларини амалга оширамиз

ЯЙЛОВЛАР УНУМДОРЛИГИ ОРТАДИ

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Партиямиз XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида аҳолини чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш масалаларига муҳим эътибор бериб келиняпти. Маълумки, озуқа ресурсларини кўпайтириш — чорвачилик маҳсулдорлигини оширишнинг муҳим ҳал қилувчи омилларидан ҳисобланади. Партиямиз Озиқ-овқат программасини бажариш учун озуқа ишлаб чиқаришнинг бутун системасини максимал даражада интенсивлаш, уни илмий асосга қўйиш, мавжуд резервлардан самарали фойдаланиш лозим эканлигини таъкидламоқда.

Республикамизда озуқа ишлаб чиқариш бўйича илмий тадқиқотлар олиб бориш Октябрь революциясидан кейин жадаллашди. Ўттизинчи-қирқинчи йилларда яйловли территорияларни маршрут-геоботаник жиҳатдан ўрганиш, картага олиш, озуқа запасларини ҳисоблаб чиқиш ва турли хил яйловларнинг кенглиги белгилаб чиқилди. Чўл ва ярим чўл зона районларидаги яйловларнинг каммаҳсуллиги, об-ҳаво туфайли яйловларда ҳосилдорликнинг кескин ўзгариши озуқа базасининг турғун бўлмаслигига сабаб бўлади.

Шу муносабат билан 50-йилларда Ўзбекистон Фанлар академияси Ботаника институтида Қизилқум чўл, Нурота ярим чўл станциялари ташкил этилди, кейинги йилларда эса Фарғона водийсида ҳамда Тошкент область Келес массивида таянч пунктлари ташкил этилди. Бу илмий базалар олдига республикамиз табиий озуқа территориялари маҳсулдорлигини илмий жиҳатдан ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди. Бу борада иссиққа ва қурғоқчиликка чидамли чўл ўсимликлари мезонини ишлаб чиқишга, шунингдек, чўл озуқа экинларининг уруғи ҳосилдорлигини ошириш ва сифатини яхшилашга қаратилган кенг тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Яйловларнинг ўсимлик қатламини озуқа ўсимликларининг истиқболли турларини қўллаш билан реконструкциялаш, уларнинг ҳосилдорлигини чўл зонасида 2-3 марта, ярим чўл зонасида эса 5-6 марта ошириш имконини берди. Бу эса 100 гектар ўтлоқда қўйлар сонининг 25 дан 100—120 тага етишини таъминлади. Каммаҳсулли яйловларни шу районларнинг тупроқ-иқлим шароитларини ҳисобга олган ҳолда тубдан мелиорациялашнинг илмий асослари ўрганилмоқда. Масалан, Фарғона водийсининг адир зонасида кўп йиллик тадқиқотлар натижасида ёввойи озуқа ўсимликларидан иборат лалмикор яйловларни вужудга келтириш имконига эга бўлинди. Булар вегетация даврининг иккинчи-учинчи йилидаёқ ҳар гектар ердан 10—25 центнердан озуқа массаси олиш, мавжуд табиий озуқа яйловлари ҳосилдорлигини 5—8 марта ошувига имкон беради.

Сунъий яйловлар вужудга келтириш методининг тажриба-ишлаб чиқариш синовлари Янгиқўрғон райони «Партия XXII съезди» совхозининг 20 гектар ери ва «Ленинизм» совхозининг 500 гектар ерида олиб борилди. Ҳозирги кунда ишлаб чиқилган тавсияномалар қатор областларнинг колхоз ва совхозларида тадбиқ этилмоқда.

Шуни айтиб ўтиш керакки, 1 гектар уруғли лалмикор яйлов вужудга келтириш хўжаликларга 40 сўмга тушади. Бу ҳаражат экилган ўсимлик вегетация даврининг тупроқ-иқлим шароитидан келиб чиқиб иккинчи-учинчи йилда ўзини қоплайди. Экилган яйловлар 12-15 йил мобайнида фойдаланишга ва гектаридан 20 центнердан қуруқ озуқа массаси олишга мўлжалланади. Масалан, 65 гектар ерда изень ўсимлиги экилган яйловда вегетация даврининг учинчи йилидаёқ ўртача 1300 центнер пичан ўриб олиш мумкин. Бу билан эса 162 қўйни боқиш имкони бўлади. Айни пайтда табиий яйловларда худди шу майдонда 17 та қўй боқилиши мумкин, холос. Бундан келадиган соф иқтисодий даромад 2,58 минг сўмни ташкил этади.

Қизилқум ва Устюртнинг кулранг қўнғир тупроғи физикавий-химиявий хусусиятларидан келиб чиқиб, ёввойи ҳолда ўсувчи озуқа ўсимликларини етиштиришнинг янгича усуллари тавсия қилинди.

Сунъий яйловларнинг ҳосилдорлиги тупроқ шароитларига гектаридан 5 центнердан 15 центнергача фарқ қилади. Табиий озуқа ўтлоқларида эса 1,5 дан 2,5 центнергача фарқланади.

Ўсимликларнинг ёши ва яшаш муддатини ўрганиш шуни кўрсатадики, изень экинининг маълум бир хили ноқулай шарт-шароитларга барқарор бўлиб, ҳатто 15 ёшида ҳам юқори ҳосилдорликни тутиб туради. Келес массивидаги кўчатзорда изень ўсимлигининг 14 тури, шувоқ ва саксовулнинг 4 тури, кўпйиллик ва бир йиллик дуккакли ҳамда бошоқли экинларнинг бир қатор турлари ўрганилди. Келес массивида ўтган беш йилликда изень экини дастлабки тажриба-ишлаб чиқариш синовидан ўтказилди. Тошкент областида сунъий озуқа яйловларининг умумий майдонини 10 минг гектарга етказиш мўлжалланмоқда.

Минерал ўғитларнинг табиий пичанзор ва яйловлар ҳосилдорлигига таъсирини ўрганиш ҳам катта аҳамиятга эга. Чирчиқ-Ангрен бассейни территориясида арпа ва буғдойлар маҳсулдорлигига ўғитлар ижобий таъсир қилгани маълум бўлди. Суюқ мураккаб ўғитлар таъсирида шувоқли яйловлар ҳосилдорлиги 250-300 процентга ортгани аниқланди.

Шу муносабат билан, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министрлиги 1980 йилдан бошлаб ўғитларнинг маълум қисмини яйловлар учун ажратишга қарор қилди.

Чўл ва ярим чўл яйловларида мелиорациялашнинг дифференциялланган усулларини қўллаш бўйича республика Қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги министрликларига, Бухоро қоракўлчилик тресги ва бошқа ташкилотларга тавсияномалар берилди. Бу усул 130 минг гектар ерда қўлланиб, 2 миллион сўмдан зиёд фойда олинди. Ботаника институти, қоракўлчилик ва ўрмон хўжалиги институтлари, шунингдек қўй боқиладиган яйловларни яхшилашга доир иш тажрибалари озуқа базасини янада мустаҳкамлаш йўлларини экологик жиҳатдан асослашга ва қўйлар сонининг кўпайишига ёрдам берди.

Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги «Узгипрозем» ташкилоти томонидан фитомелиорациялаш учун қулай жойлар белгилаб чиқилди. Тошкент областида бу майдон 47 минг гектарни ташкил этади. Ҳисоблашларга кўра, келгусида республика бўйича 7,8 миллион гектар чўл ва ярим чўл яйловлар ўзлаштирилади.

Чўл яйловлари ҳосилдорлигини оширишда улардан тўғри фойдаланиш ҳам катта аҳамиятга эгадир. Маълум турдаги яйловларга пода олиб чиқиш доимо назорат қилиб турилиши керак. Келажакда 320 минг гектар ерда молқўрали яйловларни ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Ярим чўл, тоғолди яйловлари маҳсулдорлигининг кескин пасайиб кетишига уларнинг дон экинларига қўшиб ҳайдаб юборилиши ҳам сабаб бўляпти. Бунда озуқа ҳосилдорлиги гектарига 1-2 центнердан ошмай қолади. Бундай заранг ерлар Навоий, Самарқанд, Қашқадарё, ва Сурхондарё областларида минглаб гектар ерни ташкил этади. Уларнинг табиий яйловга айланиши ўн йилларга чўзилади. Бу массивларни тубдан мелиорациялаб, озуқа экинлари экишга тўғри келади. Шимолий Қизилқумдаги минг гектарлаб яйловларга сув чиқарилмагани туфайли подалар учун кам фойдаланилади. Бу эса ўз навбатида яйловларнинг ўт босиб кетишига, тупроқ сув-физикавий хусусиятларининг ёмонлашувига, қимматли озуқа экинларининг йўқолиб кетишига олиб келади. Бундай яйловларни сув билан таъминлаш ва улардан рационал фойдаланиш пода сонининг ортишигагина эмас, балки экинлар ривожига ҳам яхши шароит яратади. Яқин йилларда қўшимча 9,3 миллион гектар чўл ва ярим чўл яйловларга сув чиқариш кўзда тутиляпти.

Чўл районларида артезиан сув чиқариш чўл ландшафтларини яхшилаш, тўйимли озуқа жамғариш, чўл аҳолисини сабзавот ва мева билан таъминлашнинг муҳим омили ҳисобланади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институти ходимлари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида чўл яйловларини фитомелиорациялаш учун тадқиқ қилинадиган озуқа экинларининг турини янада кўпайтирмоқчилар. Айниқса, тўйимли ўтсимон кўпйиллик экин турларига алоҳида эътибор берилади. Яйловларни фитомелиорациялаш бўйича Тошкент областининг қатор янги районларида тадқиқотлар ўтказилади. Кўп йиллик изланишлар республикамиз озуқа ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасида катта имкониятларга эга эканини кўрсатмоқда.

Ғ. РАҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институти директори ўринбосари, биология фанлари кандидати.

ҚИШДА ҲАМ ДАЛАДА

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ҲОЗИР қиш палласи. Лекин азамат деҳқонларимиз шу кунларда ҳам тиним билишмаяпти. Улар ўтган йилги ютуқларини мустаҳкамлаб, янги ҳосилга пухта замин яратиш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ўтган йилги кўрсаткичлар анча салмоқли бўлди. Об-ҳаво шароити ғоятда қийин келганига қарамай мўл ҳосил етиштирдик ва давлатга 9 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширдик.

Биз кузги қишки тадбирларни ўз вақтида ва сифатли амалга оширишга киришдик. Ҳар бир бўлим ва бригадада махсус графиклар ишлаб чиқилди. Ана шу графикларда бажариладиган иш жараёнлари, унинг муддатлари белгиланди. Масъул кишилар биркитилди. Ишнинг сифати алоҳида назорат қилиб борилмоқда. Натижада шудгорлаш барвақт тугалланди. Далаларда 23 та ҳайдов трактори унумли ишлатилди. Ер ҳайдаш билан бир йўла ҳар гектар пахта майдонига 200 килограммдан аммофос солиб кетилди. Бегона ўтга, ҳашоратга қарши кураш тадбирлари ҳам кўрилди. Экин майдонларини кўпроқ ўт босган далалар алоҳида ҳисобга олиб қўйилган эди. Бу ерларда гербицидлар сепилди.

Маҳаллий ўғит — ернинг ҳамиртуриши. Буни деҳқонларимиз яхши биладилар. Шунинг учун ҳам ҳар йилдагидек бу йил ҳам далаларга кўплаб миқдорда гўнг чиқаришга катта эътибор беряпмиз. Бу иш билан 10 та транспорт трактори банд. 6 та трактор, 3 та бульдозер билан ер текисланиб, экин майдонлари кенгайтириляпти. Ҳозирга қадар кераксиз ариқ ва зовур четлари ҳисобига 60 гектар ер қишлоқ хўжалиги оборотига киритилади. Экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун ҳам зарур чораларни кўряпмиз. Хўжалик территориясида суғориш иншоотининг 1,5 километргача бўлган қисмини бетонлаштирамиз. Шунингдек «Далварзин» каналининг чап соҳили бўйлаб 6 километр узунликдаги зовур қазиш ишлари ҳам ниҳоясига етказилади.

Ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам қизғин. Ҳозир битта экскаватор, 1 та белорус трактори унумли ишлаб турибди. Шу кунга қадар 350 кубометр ҳажмдаги тупроқ ишлари бажарилди.

1983 йил ҳосилига пухта замин яратиш учун олиб борилаётган курашда совхозимизнинг 3-бўлими деҳқонлари пешқадамлик қилмоқдалар. Бу бўлим деҳқонлари юбилей йилида ҳар гектаридан 38 центнердан ошириб хирмон кўтардилар. Айниқса, Аҳмад Мавлонов, Жамолиддин Бердиқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик юқори бўлди. Гектаридан 40—45 центнердан хирмон кўтарилди. Бўлим деҳқонлари бу йил янада баракали хирмон уйиш учун шу кеча-кундузда замин яратмоқдалар. Ҳар куни 50—60 тоннадан маҳаллий ўғит далага ташиб чиқарилаётир.

Совхозимизнинг бошқа бўлимларида ҳам қишки ишлар бир маромда сифатли олиб борилмоқда.

Биз донгдор пахтакор Ленин ордени кавалери Бобохон Отахонов бошлиқ бригада ишларидан, айниқса, мамнунмиз. Улар шудгорлашни биринчилар қаторида тугалладилар. Ер ҳайдашдан олдин ҳар бир картанинг шароитини ҳисобга олиб маҳаллий ва минерал ўғитга тўйдирдилар. Механизатор Рустам Саидаҳмедов худди терим давридагидек шудгорлашда ҳам ғайрат-шижоат кўрсатди.

Биз механизаторларга яхши шароит яратиб бериш учун ҳаракат қилдик. Улар ўртасидаги мусобақага ўз вақтида якун чиқарилиб, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантирилди. Масалан, беш кунда 50 гектар ерни шудгор қилган механизаторга 20 сўм, биринчи бўлиб шудгорлашни тугаллаган бўлим учун 150 сўм пул мукофоти берилди.

Далалар ҳозир қиш уйқусида. Лекин ҳар ер ҳар ерда тракторлар гуриллаб ишлаб турибди. Дала йўлларида прицепларга ўғит ортиб ўтиб бораётган машиналарга кўзингиз тушади. Бир сўз билан айтганда совхозимизда 1983 йил ҳосилига тайёргарлик авжида. Қишлоғимиз меҳнат аҳли янги 1983 йил ҳосили тараддуди билан яшамоқда.

И. ОРТИҚОВ,
«Далварзин» совхозининг директори.

ҚЎЙ СЕМИЗ— ҚЎЗИ ЭГИЗ

Кўп йиллардан бери қўйчивонлик қилиб отаримни яхши асраш, совлиқлардан бўлали қўзи олиш борасида бир мунча тажриба тўпладим. Уларга кўра семиз қўйлардан соғлом ва эгиз қўзилар олинишига тўлиқ ишонч ҳосил қилдим.

Юбилей шарафига совхозимиз чўпонлари ўзаро мусобақа боғлаганларида биринчилар қатори қўшилдим. Қўйларимни серўт яйловларда боқиб семиз бўлиши учун курашганлигим яхши самара берди. Баҳорги қўзилатишни бечиқим ўтказиб ҳар 100 бош совлиқдан 105 та ўрнига 121 тадан қўзи олдим.

Айни кунда отаримда 482 бош қўй бор. Шундан 280 боши совлиқлардир.

Совхозимизда одатдагидек қиш-қировли кунларга ёз ойлариданоқ пухта ҳозирлик кўрганмиз. Қўйхона ва молхоналар сифатли ремонт қилиниб, қўралар ёнига етарли хашак ва концентрат ем тайёрлаб қўйганмиз. Вазифа ана шу имкониятлардан фойдаланиб, жамоат чорвачилигини қишловдан семиз ва соғлом ҳолда беталафот олиб чиқишдир. Шунинг учун мавжуд ем-хашакдан янада унумлироқ фойдаланишга алоҳида эътибор беряпман. Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар 100 бош совлиқдан 125 тадан қўзи олмоқчиман.

С. НОСИРОВ,
Паркент районидаги «Гулбоғ» совхозининг бош чўпони.

● ЭКИН майдонлари унумдорлигини оширишда ерларни капитал текислаш катта аҳамиятга эга. Айни кунларда «Госкомсельхозтехника»нинг Янгийўл район бирлашмаси механизаторларидан бир группаси хўжаликлардаги ерларни капитал текислашда яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Суратда: (чапдан ўнгга) бирлашма машина-мелиорация отрядининг бош механиги Е. Аппазов, отряд бошлиғи Р. Раҳматов, механизатор А. Зейтуллаев, гидротехник М. Шомирзаев, бирлашма бошқарувчиси А. Иброҳимов ва бульдозерчи Т. Умурзоқов ўртоқлар навбатдаги иш плани билан танишмоқдалар.

В. Портнов фотоси.

ЯНГИ МАРРА—40 ЦЕНТНЕР

...ДАЛА чекасига учта ҳайдов трактори келиб тўхтади. Механизаторлар Нурмат Мансуров, Аҳмад Йўлдошев, Абдукамол Сугуршоевлар тракторларидан тушиб ўз ишларидан мамнун бўлган ҳолда суҳбатлашишарди. Участкада экин майдонларини шудгорлаш тугалланган эди. Қўшни картада эса иш қизғин борарди. Механизатор Расим Аслонов прицепда маҳаллий ўғит таширди. Нурмат Толипов эса далаларга минерал ўғит солмоқда.

Участка бошлиғи Исрофил Ибрагимов механизаторларнинг ишидан мамнун ҳолда дала бошидаги ёлғизоёқ йўлдан келар экан, участка механиги Тоживой Ҳошимов билан учрашди.

— Йигитларга балли, — деди Тоживой ака. — Шудгорлашни муддатидан илгари тугаллашибди. Ишнинг сифати ҳам яхши. Ўзим текшириб чиқдим. Расим билан Нурмат ҳам 500 тоннага яқин маҳаллий ўғит чиқаришибди.

Дарҳақиқат, бу участка пахтакорлари доимо келгуси йил мўл ҳосилига куздан бошлаб мустаҳкам замин яратишади. Шунинг учун ҳосилдорлик ортиб боряпти. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи нишонланган йилда улар 197 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38,5 центнердан ошириб хирмон кўтардилар. Мажбурият ҳам шараф билан бажарилди.

— Ўтган йили об-ҳаво деҳқонни анча қийнаб қўйди, — дейди И. Ибрагимов. — Шунга қарамай участкамизнинг ҳар бир аъзоси фидокорона меҳнат қилди. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан олиб бордик. Деярли 95 процент ҳосил юқори сортларга сотилди. Колхозда биринчилар қатори йиллик планни ва социалистик мажбуриятни адо этдик. Ҳозирги бутун ҳаракат янги ҳосил учун бўляпти.

Область партия комитетининг 1983 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини сифатли бажариш юзасидан берган тавсиялари асосида иш олиб бораётган участка пахтакорлари 1983 йилда 200 гектар майдонга барака уруғи қадашади. Ҳосилдорликни эса 40 центнерга етказишмоқчи. Айни кунларда бутун диққат эътибор ана шунга қаратилган. Далаларни ўғитлаш учун камида минг тонна маҳаллий ўғит чиқарилади. Ариқ, зовурлар аллақачон тозалаб қўйилган. Пахтакорлар ўртасидаги мусобақада Шариф Мовлудов ва Расим Аслонов бошлиқ звено аъзолари пешқадамлик қилишяпти. Зеро улар бу йил 45 центнерлик маррани кўзлашган.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг Фрунзе участкасида олиб борилаётган барча ишларга тажрибали деҳқон Исроил Ибрагимов бош-қош. У ҳар куни эрта тонгдан кечгача далa кезади. Пахтакорларга йўл-йўриқлар кўрсатади, маслаҳатлар беради.

В. БОБОХОНОВ.

Халқаро ҳаёт

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮКСАК КЎРСАТКИЧЛАР

● БРАТИСЛАВА. Шаҳар қурувчилари ўтган йилни юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан якунладилар. Улар уй-жой қурилиши планини муддатидан илгари бажариб, тўрт мингтадан ортиқ замонавий, шинам ва қулай квартираларни аҳолига топширдилар.

Бу йил Словакия пойтахтида уй-жой қурилишини ўн процент кўпайтириш кўзда тутилади. Дунай дарёси устида учинчи Братислава кўприги қурилиши зарбдор суръатлар билан олиб борилмоқда.

УМУМХАЛҚ ҲАРАКАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

● БЕРЛИН. ГДР турли округларининг меҳнаткашлари «Шаҳар ва қишлоқларимиз янада кўркам бўлсин!» деган умумхалқ ҳаракатига биноан юз миллионлаб маркалик иш бажардилар. Улар бўш вақтларида клублар ва кутубхоналарни, болалар боғчаларн ва уй-жойларни ремонт қилдилар, кўчалар ва хиёбонларни тозаладилар, спорт ва ўйин майдончаларини жиҳозладилар. Умумхалқ ҳаракатида мамлакат шаҳар ва қишлоқларини кўкаламзорлаштириш ишлари алоҳида ўрин эгаллайди.

КОМБИНАТ РЕКОРДИ

● ГАВАНА. Рене Рамос Латур номли кон-саралаш комбинатида 1982 йилда рекорд миқдорда — 21 минг тонна никель концентрати ишлаб чиқарилди. Совет Иттифоқининг техникавий кўмагида янгиланган ва реконструкция қилинган бу корхона йил сайин социалистик мажбуриятларни ошириб бажармоқда.

Биринчи навбатда аниқ планлаштириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш, шунингдек асбоб-ускуналарнинг бузилиб қолиши натижасида бекор туриб қолишларни қисқартириш ҳисобига юксак кўрсаткичларга эришилди, деди комбинат директори Умберто Пегеро. Бу соҳада заводда ишлаётган совет мутахассислари катта ёрдам бердилар.

ПЛАН ОШИРИБ БАЖАРИЛДИ

● УЛАН-БАТОР. Сухэ-Батор аймоғининг энергетиклари электр энергия ҳосил қилиш йиллик планини ошириб бажардилар. Улар хизмат кўрсатилаётган барча саноат корхоналарини мунтазам ва узлуксиз электр энергия билан таъминлаб турдилар.

Бу коллектив халқ Монголиясида муттасил ривожлаанаётган тармоқлардан бирида ўтказилаётган социалистик мусобақа пешқадамидир. Аймоқда давлат хўжаликлари ва қишлоқ хўжалик кооперативларининг барча марказий қўрғонлари электрлаштирилганлигида коллективнинг хизмати каттадир.

Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик республикада энергетикани ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бугунги кунда СССР кўмагида қурилган корхоналар мамлакатда ҳосил қилинаётган электр энергиянинг 90 процентдан кўпроғини бермоқда.

ТАРМОҚ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИЛМОҚДА

● ХАНОЙ. 1982 йилда Вьетнамнинг майда ва кустар ҳунармандчилик саноати жадал суръатлар билан ривожлантирилди. Тармоқда маҳсулот ишлаб чиқариш 34 процент кўпайди. Ёғочга ва суякка ўйиб ишланган нақшлар, мўйқалам усталарининг асарлари, қўлда тўқилган чиройли гиламлар ва похолдан тайёрланган хилма-хил буюмлар мамлакатдагина эмас, шу билан бирга ундан ташқарида ҳам ғоят манзур бўлмоқда. Маҳаллий ва кустар саноатга капитал маблағ сарфлаш ҳажми йил сайин кўпаймоқда.

МЕДИЦИНА ПУНКТЛАРИ ТАРМОҒИ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

● ПНОМПЕНЬ. Кампучия Халқ Республикасида медицина пунктлари тармоғи кенгайтирилмоқда. Мамлакатнинг энг олис районларида ҳам медицина ёрдами кўрсатилмоқда. Тхаунгкхаум округи (Кампонгчам вилояти)да аҳоли сил касаллигига қарши эмланди. 20 мингдан кўпроқ кишига малакали ёрдам кўрсатилди.

Шу районда гигиена ва медицина билимлари асослари курслари очилди. Шундай курсларни ташкил этишда Совет Иттифоқи, Вьетнам, бошқа социалистик мамлакатлардан келган врачлар Кампучияга катта ёрдам бермоқдалар.

(ТАСС, 5 январь).

Суратдаги бундай манзарани Америка Қўшма Штатларининг турли бурчакларида кўриш мумкин. Мамлакатда камбағалчилик, ишсизлик сўнгги ярим асрдаги йилларга нисбатан энг юқори чўққига чиқди. Лекин бу АҚШ маъмуриятини ташвишлантираётгани йўқ. Оқ уй хўжайинлари бутун эътиборни қуролланиш пойгасини кучайтиришга қаратяптилар.

ТАСС фотохроникаси.

Руминия Социалистик Республикасида 2 миллионга яқин болалар боғча ва яслиларда тарбияланади. Ҳар йили республика шаҳар ва қишлоқларида янги тарбия муассасалари очилади. Суратда: Бухарестдаги янги болалар боғчаси тарбияланувчилари.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

НАРХЛАР ЯНА ОШМОҚДА

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 4 январь. (ТАСС). Ғарбий Берлинда янги йилнинг дастлабки кунлари нархларни ошириш тўғрисидаги бир қанча қарорлар кучга кирганлиги билан нишонланди. Масалан, 1 январдан бошлаб газ нархлари қарийб 10 процент қимматлашди. Бир йил олдин эса бу нархлар 16 процент ошган эди. Йирик капитал партияси — Христиан демократик иттифоқи бошчилик қилаётган Ғарбий Германия сенати эълон қилган меҳнаткашларнинг кенг оммаси ҳисобига «қаттиқ тежаш» сиёсати шаҳар транспортида юриш учун тўланадиган ҳақни ҳам оширишни кўзда тутади.

Бундан ташқари, йил бошидан буён эски уйларда ижара ҳақини 5—6 процент оширишни кўзда тутувчи сенат плани йил бошидан кучга кирди.

МИНИСТРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БАЙРУТ. Қувайт ташқи ишлар министри Ас-Сабох Ливанда чиқадиган ҳафталик «Қавл ал-араб» газетаси мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни таъкидлади: Яқин Шарқ танглигини ва Фаластин проблемасини Совет Иттифоқининг иштирокисиз ҳар жиҳатдан тўлиқ ва адолатли бартараф этиш мумкин эмас. Регионимизда мустаҳкам тинчликка эришиш борасидаги ҳар қандай планни амалга ошириш чоғида Совет Иттифоқининг иштирок этиши зарурдир. Араб давлатлари бошлиқларининг ФАС кенгашида Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш юзасидан ишлаб чиқилган лойиҳаси бу йўналишда СССР билан АҚШ биргаликда куч-ғайрат сарфлашган тақдирдагина ҳаётбахш кучга эга бўлади.

(ТАСС).

БОЛГАРИЯ МАШИНАСОЗЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

СОФИЯ, 4 январь. (ТАСС). Болгариянинг Русе шаҳридаги оғир машинасозлик комбинатининг коллективи янги йилни катта меҳнат ғалабаси билан нишонлади. Болгариянинг биринчи ротор экскаватори корхона конвейеридан чиқди.

Экскаватор очиқ усулда фойдали қазилмаларни қазиб олиш учун мўлжалланган. Экскаватор соатига 220—250 кубометр ер қазиш қувватига эга бўлиб, уни икки киши бошқаради.

Ротор экскаваторини яратишда совет мутахассислари болгар машинасозларига катта ёрдам беришди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУХАРЕСТ. Руминиянинг Ботошанидаги йирик панелли уйсозлик заводи буюртмачиларга дастлабки маҳсулотини юборди. Янги корхона уездда ва унга ёндош районларда уй-жой қурилишини анча кенгайтириш имкон беради. Корхона йилига икки мингта квартира ва 30 минг куб метрдан зиёд бетон тайёрлаб чиқаради.

● ДЕҲЛИ. Бултур Ҳиндистоннинг Бокародаги давлат металлургия комбинати рекорд ишлаб чиқариш даражасига етди. ЮНИ агентлигининг хабар беришича, СССРнинг ёрдами билан қурилган бу завод барча турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириб бундан аввалги йиллик кўрсаткичларидан ўзиб кетди.

Чунончи 1,8 миллион тонна чамаси қуйма пўлат ҳамда 1,5 миллион тоннадан кўп прокат тайёрлаб чиқарилди.

● АДДИС-АБЕБА. Эфиопиянинг Сидамо, Харарге ва Илубатор вилоятларида 160 нафар қуйи бўғин медицина ходими махсус бир ярим йиллик курсларни битирганлиги тўғрисида гувоҳнома олди.

Эфиопияда революция йилларида касалхоналар, клиникалар ва саломатлик марказлари сони икки баравардан зиёд кўпайди. Бу эса кичик медицина ходимларига бўлган эҳтиёжни оширди. Революцион ҳукумат шу проблемани ҳал этиш учун малакали медик мутахассисларни тайёрлаш комплекс программасини ишлаб чиқди. Программа жумладан мамлакатда кўпдан кўп махсус курслар очишни кўзда тутади. Бу курслар ҳар йили врачларга ёрдам берувчи 1,5 мингдан кўп фельдшер ва медицина ҳамширасини тайёрлаб чиқаради.

(ТАСС, 5 январь).

● ЯНГИ йил байрами арафасида Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет Катта театри коллективи таниқли озарбайжон композитори Ариф Меликовнинг атоқли адиб Шароф Рашидов достони асосида яратган «Икки дил достони» балетини санъат мухлислари эътиборига ҳавола этди. Театрнинг ёш ва истеъдодли балет усталари ижро этаётган бу саҳна асари томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Суратда: ана шу балетдан бир саҳна.

Г. ПУН фотоси, (ЎзТАГ).

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

КИНО САНЪАТИ КЎРГАЗМАСИ

Алишер Навоий номли кинотеатр фойесида очилган кўргазма «Кўп миллатли совет киноси тараққиёти» деб номланди. Фотосуратлар, таниқли киноактёрлар ижодига оид маълумотлар қардош республикалар кино санъатининг Совет ҳокимияти йилларида эришган ютуқлари билан таништиради.

Кўргазмада «Ўзбекфильм» киностудиясида сўнгги йилларда яратилган «Катта ва қисқа ҳаёт», «Йилларимиз фасли» каби бадиий фильмлар лавҳалари ҳам ўрин олган.

●

НОДИР КИТОБЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Бадиий ижод ихлосманди, тарих фанлари кандидати И. Перцигер бир неча йиллардан буён ноёб асарларни йиғиб келади. Унинг шахсий кутубхонасида жаҳон ва мамлакатимиз халқлари адабиётининг дурдоналарини учратасиз.

Чирчиқлик китобхонлар яқинда ана шу ажойиб ҳазина билан танишишди. Шаҳар марказий кутубхонаси залида намойиш этилаётган бу асарларни ўқувчилар зўр қизиқиш билан томоша қилишмоқда. Уларда, айниқса, ўтган асрнинг 70—80 йиллари революционерларининг мактублари, ўша давр кишиларининг И. Тургенев, Ф. Достоевский каби буюк адиблар ижоди ҳақида ёзганлари чуқур таассурот қолдирмоқда.

О. ЛЕВАК.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ

«ИНСОН ВА МАШИНА»

Республикамиз пойтахтидаги Халқлар дўстлиги музейининг тематик павильонида очилган кўргазма «Инсон ва машина» деб номланади. Ҳиндистон илмий музейлари миллий совети томонидан тайёрланган мазкур кўргазмада «Техника ва кундалик ҳаёт», «Машина ва вақт», «Ҳиндистон ва ҳозирги замон» каби бир қанча бўлимлар бўлиб, уларда ҳинд халқининг ўтмиши ва келажаги, фан-техника соҳасида эришаётган бугунги ютуқлари ўз ифодасини топган. Кўргазманинг «Ҳиндистон-СССР ҳамкорлиги» бўлими, айниқса, томошабинлар диққат-эътиборини тортмоқда. Намойиш этилаётган экспонатлар икки мамлакат ўртасидаги илмий-техникавий муносабатларнинг тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги, халқ хўжалиги ва саноат соҳасида рўй бераётган буюк ўзгаришлар, космик фазони тадқиқ этиш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида батафсил ҳикоя қилади.

А. ҲАЙДАРОВ.

Шеърият мухлисларига

ДИЁР АЪЛО

Яшанг хуррам замонда ғам, аламсиз, бу диёр аъло,
Димоғлар чоғ зафардан, чеҳраларда ифтихор аъло.

Жавоҳирларга ғарқ эл-юрт, кўнгилда зарра армон йўқ,
Вафо гулбоғида унган юракда иқтидор аъло.

Нурафшон, ҳур Ватанни файз тароватига лол олам,
Йигитлар марду, лобар қизларда иффату ор аъло.

Самимий иштиёқдан гул—боғистон бўлди қум саҳро,
Чиройи олдида ҳечдир жаҳонда неки бор аъло.

Бу жаннат ўлкани мадҳини кимдир куйлаган бирдан,
Мадҳига ҳозир ҳофиз, ҳозир куйю ашъор аъло.

Зиёд КОМИЛОВ.

ВАТАНИМ

Тинч ҳаёт бобини очган қутли давлат, Ватаним,
Барҳаёт бўлсин ҳамиша серфазилат, Ватаним.
Чўлу саҳрони чаманзор айлади кори шараф,
Мўътабар олтмиш баҳори, хуш табиат Ватаним.
Меҳнати зебони бахш этди ажойиб ҳур замон,
Ҳар амал даргоҳида кори ҳуррият, Ватаним.
Қолмади дийдорини кўрсатмаган орзу-ҳавас,
Наъфи кўп санъат, саноат, кони ҳикмат, Ватаним.
Очдилар қудрат билан арзу самонинг сирларин,
Жумла иншоларини руҳи хуш латофат, Ватаним.
Розидир Хушнуд эли раҳбарларидан беқиёс
Ҳиммати элдан ризо соҳиб саодат, Ватаним.

ХУШНУД.

ДЕНГИЗ БИЛАН ДАРЁЛАР

(МАСАЛ).

Бўз туядек ўкириб,
Қабариқ қояларга
Уриргудек тўш уриб
Кўпирган денгиз
Мағрурона қаҳ-қаҳ
урарди
Ўзни санаб қудратда
тенгсиз,
Шуҳратда тенгсиз.
Унинг бу ҳолатидан,
Ҳаволаниш одатидан
таъблари ириб
Вазмин-вазмин теран
Дарёлар,
Аста учирдилар гап:
«Биз бўлмасак гар,
Ҳолингизга йиғлайди
маймун;
Кўлмак мисоли
Замин қаърига кетасиз
сингиб».
«А-ҳа!! — ўкирди Денгиз,
Сизларга ким эрк берди-а
Талтайиб
Бундай алжишга?!!
Ё ютармидингиз
Бошлаб мен билан
кураш?!
Ё тушса орамизга катта
бир тўғон,
Қолармиди сувим
камайиб?!
Эҳ, лойқа жилғалар,
Билиб қўйинг,
Меним тубим
Улкан-улкан денгизлар
Тубига туташ...».

Ямин ҚУРБОН.

«ҚЎШИҒИМНИ АЙТГАНИ ЧИҚДИМ»

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида шоир Абдулҳай Носировнинг «Уруғлар» номли шеърий тўплами нашрдан чиқди. Китобни варақлар эканмиз, ҳаяжон ва ҳарорат билан битилган мисраларнинг гувоҳи бўлдик:

Мафтун бўлиб саҳар
чоғига,
Боқдим ўлкам сўлу
соғига,
Булбулларнинг чаман
боғига,
Гулбаҳорни кутгани
чиқдим,
Қўшиғимни айтгани
чиқдим.

Лирик қаҳрамоннинг қувончи чексиз, у илҳомбахш замонамиз боғларининг мафтуни. Боғлар таровати хуш кайфият уйғотади, сармаст булбуллар қаторида у ҳам бахт ва шодлик тўла ҳаётни, порлоқ келажакни — гулбаҳорни оддий қўшиқ билан эмас, ўз қўшиғи билан қаршилагани чиқади. Мисралар сермаъно, равон ва содда. Муҳими, шоир поэтик фикрни сўзлар тўзони билан қориштириб юбормайди.

Инсон тақдири, унинг ирода ва шафқати ҳақидаги фалсафий мушоҳадалар кишини ўйга толдиради. Шоирнинг «Уруғлар», «Пискарёв зиёратгоҳи», «Атрофга боқмай» сингари шеърлари шулар сирасидан. Машҳур академик Ҳабиб Абдуллаевга бағишланган шеърни олайлик:

Тупроқ,
Сени севди у фақат,
Сенинг билан эди хаёли...
Сени севиб,
Севди халқини.
Умр бўйи боғлади кўнгил,
Мангуликка,
кейин, балқиди.

Шоир она-тупроқни севган, ўз халқининг содиқ фарзанди бўлган олимнинг бевақт вафотидан қаттиқ қайғуради. Лекин бу қайғу тор маънодаги видолашув бўлмай, китобхон назарида мангуликка балқиб турган

ТАҚРИЗ

сиймони бутун салобати ва улуғлиги (зотан, бу улуғлик замирида ватанпарварлик, гуманизм ётади) билан намоён қилади.

Ўйлайман... тупроқни
босиб баъзида:
Тупроқ ҳам одамга ўхшар
наздимда, —

дейди шоир бошқа бир шеърида. Ижодкор ер билан инсон орасидан ўхшашлик қидиради. Уларни топади ва ўзига хос мушоҳада этади, умумлаштиради, сермағиз хулосалар чиқаради: ер ҳам нафас олади, чанқайди, сувни ҳам, қонни ҳам шимади. Бахт талашади, яшайди. Унинг ҳам юраги бор. Юрак тафти бор... Шоир инсон юрагини тинглай олгандай замин юрагини ҳам тинглайди ва:

Сахийга сахийдир камоли
билан,
Бахилга бахилдир аъмоли
билан, —

деб хулосалайди.

Қаламкашнинг маслаги ўз лирик қаҳрамонининг дунёқараши билан чамбарчас боғлиқ ҳолда намоён бўлади. Абдулҳай Носировнинг қаҳрамони — халқпарвар, кучли ирода эгаси бўлган замондошимиздир. Келажакка ишонч — уларнинг эътиқоди, ватанпарварлик — уларнинг имонига айланган.

Бу маънавий софлик — авлодларга узатилган қутлуғ эстафета таёқчасидир. Китобни ўқир экансиз, уруш кезлари Ленинград қамалида қолган уруғшунос олимларга бағишланган «Уруғлар» шеъри ажойиб бадиий умумлашма билан тугайди:

Шу уруғлардан униб
чиқдик биз
Қуёшга бўй чўзяпмиз,
мана.
Дон бўлурмиз тўлиқ,
дурдона...
Уруғ бўлиб қолурмиз,
уруғ...

Бу шеърда мураккаб бадиий воситалар, ортиқча безак ва жимжимадорлик йўқ. Юқорида айтилганидек, ифода содда. Лекин бутун шеър мазмунидан ёниқ бир ҳисни туйиб турасиз, ана шу фазилат унга ҳарорат ва пафос бахш этади.

Муаллифнинг муваффақиятларидан яна бири шундаки, хоҳ лирик, хоҳ фалсафий, хоҳ публицистик шеърларда бўлсин бугунги замондошимизнинг ёрқин қиёфасини кўрамиз. Унинг лирик қаҳрамони оламни яшилликларга тўлдирувчи, «тўплар садосидан эмас, қушлар овозидан» роҳат қилувчи бунёдкор, айни пайтда меҳр-шафқатли, гўзалликни юракдан ҳис қилувчи эстетик баркамол, маънавий бақувват инсон.

Тўпламдаги оригинал ўхшатиш, сифатлаш, жонлантириш сингари бадиий воситалар А. Носировнинг шоирлик иқтидоридан далолат беради. Жумладан, атиргул —«гулхандан тўкилган лахча чўғ», алвон байроқ — «уфқларда ёнган кун» ва «Оқ яктакли шоҳи белбоғ боғлаган бобом — Ўзбекистон», «Сарғайиб боради боғлар кўйлаги» сингари мисралар ғоят жозибали. Булар билан автор устози Миртемирнинг «Абдулҳай Носир ўқимишли, кенг маънодаги саводли, шеър таъби ошкор ва ўткир, умидли ёшлардан. Меҳнат бу қаламкашга бегона эмас», деган сўзларини оқлашга интилаётганлигини кўрсатади.

Ҳақиқатан ҳам, унга меҳнат бегона эмас. Айни чоғда, «Деразадан боқади...», «Устоз» сингари шеърлар бироз таҳрирталаб. Уларданги кўп сўзлилик фикр мавҳумлигига олиб келган. Биз кейинги китобларида шоир ана шуларга алоҳида эътибор беради деган умиддамиз.

Умуман, шоир Абдулҳай Носировнинг янги тўпламидаги шеърлар мазмунан ранг-баранглиги, инсоний фазилатларнинг меҳр билан куйланиши ва ўқувчига эстетик завқ бера олиши билан қимматлидир.

С. САДРИДДИНОВ,
Н. ЖЎРАЕВ.

ДЎСТЛИК ТЎҒРИСИДА ПОЭМА

Тошкентлик композитор Мустафо Бафоевнинг «Дўстлик» вокал-хореографик поэмаси Ўзбекистон ва Тожикистон ижодий коллективларининг репертуаридан жой олди. Шоир Ж. Камолнинг шеърлари асарга адабий асос қилиб олинган. Поэмада Тожикистон тўғрисида, тоғ оралиғида электростанциялар қурган халқнинг меҳнат жасорати ҳақидаги қўшиқ янграйди. Иккинчи қўшиқ ўзбек диёрига бағишланган. Бу қўшиқда далалар, «оқ олтин» яратаётган қўллар куйланади.

Мустафо Бафоев бир қанча симфоник, камер асарлар яратди. Унинг ораторияси 1978 йил Москвада ёш композиторлар ижоди Бутуниттифоқ конкурсининг дипломи билан тақдирланган.

(ЎзТАГ).

ҲАР ТЎҒРИДА

ИШҚИБОЗНИНГ САҲИЙЛИГИ

Милан яқинидаги Монтебелло шаҳарчасидаги электр асбоблари магазинининг эгаси Марко Брунелли агар Италия терма командаси футбол бўйича жаҳон чемпиони бўлса, ундан 31 май ва 5 июнь оралиғида телевизор харид қилган кишилар тўлаган пулларини қайтариб оладилар, деб эълон қилган эди. Бундан ташқари у жаҳон чемпиони бўлган команданинг ҳар бир ўйинчисига ҳам телевизор совға қилишни ваъда қилган эди.

Ушбу давр ичида Брунелли 50 та телевизор сотди. Энди харидорлар ундан тўлаган пулларини қайтариб беришни талаб қилмоқдалар. Саҳийлиги тутган ишқибоз ўз сўзининг устидан чиқиши керак.

Терма команда аъзолари учун ваъда қилинган телевизорларга келганда эса Марко яна бир қўшимча шарт қўйди: ҳар бир жаҳон чемпиони ўз совғасини бевосита магазинда олиши лозим. Бу реклама учун керак-да!

СУВ ОСТИ КЕМАСИ КОНТРАБАНДАЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Афюнлар билан савдо қилувчи халқаро гангстерлар синдикатлари техниканинг энг янги ютуқларидан ўз мақсадлари йўлида фойдаланишга интилмоқдалар. Яқинда Италия бош хизмати Турин яқинидаги кўллардан бирининг соҳилида контрабандачиларнинг узоқдан туриб бошқариладиган бутун бир сув ости кемасини қўлга туширди. Гангстерлар буюртмаси билан тайёрланган бу кема икки метрдан узунроқ бўлиб, радио орқали қирғоқдан туриб берилган буйруқ билан сув остига туша олар экан. Контрабандачиларнинг сув ости кемаси афюнлар ва валюта билан тўлатилган экан.

(АПН).

● Пойтахтнинг Куйбишев районидаги 451-болалар боғчаси тарбияланувчилари Янги йилни байрамона безатилган кўм-кўк арча атрофида кутиб олишди. Фотомухбир А. Абаляннинг ушбу суратида Қорбобо болаларга совға-салом улашиб, самимий истаклар билдираётган қувончли дамлар акс эттирилган.

ГРИППДАН САҚЛАНИНГ

Грипп тез тарқалиб кишилар сиҳат-саломатлигига путур етказувчи ва турли касаллик асоратларини қолдирувчи ҳасталикдир. Бу дард айниқса, куз ва қиш фаслларида кўпроқ тарқалади. Одатда у жуда тез авж олади. Беморнинг тана ҳарорати кўтарилиб, баъзан 40—41 даражагача чиқади. У лоҳас бўлиб, дармонсизланади, эти увишади. Иштаҳа камайиши гриппнинг бошланганидан далолат беради. Бу ҳолда бурун орқали нафас олиш қийинлашади, йўтал кучайиб томоқда оғриқ пайдо бўлади. Ҳаста одамнинг кўзи, қовоғи, бурни, томоғи, танглайи ва бодомча безлари қизариб, шишади. Бу касалликни жуда ҳам майда, кўзга кўринмайдиган жониворлар — вируслар тарқатади.

Грипп французча сўз бўлиб, «ҳужум қилмоқ» деган маънони билдиради. Касалликнинг номининг ўзиёқ унинг қанчалик тажовузкор эканлигини кўрсатиб турибди. Грипп вируси 1933 йилда топилган бўлиб, у «А» деб аталади. 1940 йилда гриппнинг «В» вируси кашф қилинди ва бошқа грипп вируслари топилди.

Ҳасталикнинг атроф-муҳитга ва соғлом кишиларга тарқалишида бемор асосий манба ҳисобланади. У акса урганда, йўталганда, ҳатто гапирганда вируслар атрофга тарқалиб, тезлик билан кўпая бошлайди. Олимларнинг текширишича бир дона вирус ташқи муҳитга «чиқиб олгач», тўрт соат ичида юз маротаба кўпайиши мумкин экан.

Грипп билан ҳасталанган кимса даволаш муассасаларига бормасдан, уйида ётиб, врачни чақириши керак. Бунда бемор алоҳида хонада ётиши лозим, агар бунинг имкони бўлмаса, унинг караватини оқ чойшаб билан тўсиб қўйиш зарур. Беморнинг идиш-товоғи, сочиғи алоҳида бўлиши, уни парвариш қиладиган одам бемор олдига кирганда оғиз бурнига тўрт қаватли докадан тайёрланган ниқобча тутиб кириши керак. Грипп вируси соф ҳавога чидамсиз бўлади. Шунинг учун хоналарни тез-тез шамоллатиб туриш, полни хлорли сувга ҳўлланган нам латта билан тез-тез артиб туриш лозим.

Беморга бериладиган овқатлар хилма-хил, витаминли, тез хазм бўладиган бўлсин. Унга лимон чой, беҳи, малина ва олчадан тайёрланган мураббо ҳамда пишган сут берилади. Беморнинг нафас йўлларини китиқлайдиган аччиқ, шўр овқатлар берилмаслиги керак. Айниқса, бу ҳасталик билан оғриган беморга шолғом билан тоғолча солиниб тайёрланган серқатиқ хўрда ичириш фойдали. Наъматак ва туршак сувлари, «Тошкент» ва «Боржоми» минерал сувларини илитиб ичириш керак. Бу ташналикни қондириши билан бирга аъзолардаги вирус заҳарларини танадан ювиб чиқаришга ёрдам беради.

«САЛОМАТЛИК САҲИФАСИ» ПОЧТАСИДАН

А. ИЛИКОВА,
область санитария маорифи уйининг врач-методисти.
С. АҲМЕДОВ,
Пискент район поликлиникасининг врачи.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 7 январь куни ўтказилади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ЗАМОНАВИЙ ТУРИЗМ УЧУН МАВСУМ ЙЎҚ, ДИҚҚАТГА САЗОВОР ЖОЙЛАР ЭСА ЮЗЛАБ ТОПИЛАДИ!

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ
1983 ЙИЛДА ҚУЙИДАГИ МАРШРУТЛАР БЎЙИЧА
ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАР ҚИЛИШГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

ЕССЕНТУКИ — 8 январдан 27 январгача; 19 февралдан 10 мартгача — 20 кун. Баҳоси — 220 сўм.

ЖЕЛЕЗНОВОДСК — 21 январдан 7 февралгача; 26 февралдан 15 мартгача — 18 кун. Баҳоси 195 сўм

ГАГРА — 24 январдан 12 февралгача; 13 февралдан 4 мартгача; 5 мартдан 25 мартгача; 25 мартдан 13 апрелгача — 20 кун. Баҳоси — 225 сўм.

СОЧИ — («Дагомис» меҳмонхонаси) — 15 январдан 4 февралгача; 19 январдан 8 февралгача; 5 февралдан 25 февралгача; 9 февралдан 1 мартгача; 26 февралдан 18 мартгача, 2 мартдан 22 мартгача; 19 мартдан 8 апрелгача; 23 мартдан 12 апрелгача — 20 кун. Баҳоси — 330 сўм

СОЧИ — ЛАЗАРЕВСКОЕ ПОСЕЛКАСИ (турбазада жойлашилади) — 23 январдан 11 февралгача; 12 февралдан 3 мартгача; 4 мартдан 23 мартгача; 24 мартдан 12 апрелгача — 20 кун. Баҳоси — 212 сўм.

ЯЛТА (хусусий секторда жойлашилади) — 15 февралдан 7 мартгача; 29 мартдан 18 апрелгача — 20 кун. Баҳоси — 255 сўм.

ВИЗУ — ЛЕНИНГРАД 11 январдан 21 январгача — 11 кун. Баҳоси — 222 сўм.

ВИЛЬНЮС — РИГА — ТАЛЛИН 25 январдан 8 февралгача; 26 мартдан 9 апрелгача — 15 кун. Баҳоси — 280 сўм.

КИЕВ — МОСКВА 10 январдан 24 январгача — 15 кун. Баҳоси — 300 сўм.

КОЛПИНО (Ленинград) 26 январдан 6 февралгача — 12 кун. Баҳоси — 240 сўм

СТРЕЛЬНА «КРАСНИЕ ЗОРИ» ПАНСИОНАТИ (Подмосковье) 26 январдан 5 февралгача — 10 кун Баҳоси — 240 сўм.

Самолётда бориш ва келиш, барча шаҳарларда яшаш, овқатланиш, экскурсия хизмати путёвканинг баҳосига киради.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефон 39-13-59.

«МЕЖГОРСВЯЗЬСТРОЙ» трестининг
4-ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
алоқа монтажчи-кавшарловчиларини тайёрлайдиган
КУРСЛАРГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 3 ой.

СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ХИЗМАТНИ ЎТАБ ҚАЙТГАН 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ЭТИЛАДИ.

Ўқиш даврида ойига 75 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва прописка билан таъминланадилар.

Курсларни тугатгач алоқа монтажчи-кавшарловчилари Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг алоқа объектларида ишлайдилар.

Меҳнатга ҳақ тўлаш — ишбай.

МАШҒУЛОТЛАР 1983 ЙИЛ 10 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700128, Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 70-уй (10, 23, 27-трамвайлар; 44, 48-автобусларнинг «Алоқа техникуми» бекати). Телефонлар: 41-17-23, 41-36-24.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ШАХСИЙ ТРАНСПОРТ ВОСИТАСИ ЭГАЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Ташкилотлар, корхоналар ва шахсий автотранспорт эгаларини ёнилғи-мойлаш материаллари билан бир маромда, узлуксиз таъминлаш мақсадида

1983 йил 1 январдан

Тошкент шаҳридаги автозаправка станциялари ёнилғи-мойлаш материалларини ягона ва бозор талонлари бўйича

РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШГА ИХТИСОСЛАШТИРИЛДИ

Локомотивная кўчасидаги 1-АЗС;
Беруний кўчасидаги 4-АЗС;
Лисунов кўчасидаги қайта очилаётган 20-АЗС

НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ФАҚАТ БОЗОР ФОНДИ ТАЛОНЛАРИ БЎЙИЧА РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛАДИ.

Чимкент трактидаги 2-АЗС;
Ш. Руставели кўчасидаги 3-АЗС;
Циолковский кўчасидаги 11-АЗС;
Қорасарой кўчасидаги 12-АЗС;
Оҳангарон шоссесидаги («Роҳат» кўли) 13-АЗС;
Х. Турсунқулов кўчасидаги 14-АЗС;
М. Горький кўчасидаги 16-АЗС;
Қамарнисо кўчасидаги 18-АЗС.

ФАҚАТ ЯГОНА ТАЛОНЛАР БЎЙИЧА ДАВЛАТ СЕКТОРИДАГИ АВТОТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ УЧУН НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИНИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛАДИ.

ТОШКЕНТ НЕФТЬ БАЗАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/I да Дон Кихот (12.00), Травиата (19.00), 7/I да Этик кийган мушук (12.00), Уйқудаги гўзал (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/I да Олтин девор (12.00), 7/I да Бой ила хизматчи (12.00), Шошма, қуёш (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/I да Олифта, 7/I да Ишонмасанг ўламан.

Ўзбекистон тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти республика правлениеси залида

(Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй)

СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигига бағишланган

«ЎЗБЕКИСТОН ТАРИХ ВА МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИ 60 ЙИЛ ИЧИДА»

деган мавзуда

ФОТОКЎРГАЗМА ОЧИЛДИ

Кўргазма соат 10 дан 18 гача ишлайди.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048 325354; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894

Р. 06008 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри ИНДЕКС 64684. Б. 1516. 18